

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/168/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

180/2016. (X. 13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. május 13-án előterjesztett **panaszát** a 2016. október 13-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – ... Rendőr-főkapitányság ... Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. május 13-án, postai úton előterjesztett beadványában a ... Rendőr-főkapitányság ... Rendőrkapitányság elmulasztott intézkedését kifogásolta.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy édesapját (B. K.-t) 2016. április 5-én a lakásán holtan találták a rendőrök. A rendőri jelentés szerint a test már bomlásnak indult és döglegyek lepték el a tetemet.

A történetek előzményeként a panaszos előadta, hogy telefonon többször kereste az édesapját, de ő nem jelentkezett, ezért 2016. április 29-én a panaszos keresztanyja személyesen kereste fel az édesapját a lakásán. A szomszédok elmondása szerint már 3 héttel korábban megtalálták és valahová elszállították az édesapját. A ház gondnoka (D.-né) a helyszíneléskor a rendőröknek elmondta, hogy az elhunytnak van egy lánya. Ennek ellenére a panaszos semmilyen hivatalos értesítést nem kapott, egyetlen szervtől sem. A beadvány szerint az apukája mobiltelefonja az asztalon volt, csak egyetlen számot kellett volna felhívni, hogy kiderítsék, ki a hozzátartozó. (A panaszos elsőként szerepel a panaszos a telefon memóriájában.)

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos kolléganői segítettek kideríteni, hogy hová szállították az elhunytat, azonban péntek délután lévén, már semmit nem tudott intézni. Hétfőn (2016. május 2.) a patológián tájékoztatták, hogy mivel majdnem egy hónapja ott van a test, 30 000.- Ft-ot kell fizetni hűtési díjként. Ezt követően az önkormányzatot keresték fel, ahol véletlenül látta meg a rendőri jelentést, és kérte az ügyintézőt, hogy fénymásolja le neki, abból értesült az eseményekről. Itt megkapták a lakáskulcsot is. Még aznap elment a panaszos az édesanyjával a lakásra, ahol szörnyű és embertelen állapotok fogadták őket. A földön vérfoltok és ürülék, amelyeket szőnyeggel és különböző koszos rongyokkal, ruhadarabokkal borítottak be, orvosi kesztyűk szanaszét a lakásban, a rádió bekapcsolva. A földön és a ruhákban dögléglárvák tömkelege (erről fotókat is készítették).

A panaszos az elmulasztott (hiányos) rendőri intézkedés miatt panasszal él a Testületnél. A rendőri intézkedés története 2016. május 2-án jutott tudomására. A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) a 93.§.(1) bekezdése alapján kéri a panasz kivizsgálását, és sérelemdíjként 100 000.- Ft összeget, mert emberi méltóságában súlyosan megsértették azzal, amit a hiányos intézkedés miatt el kellett viselnie.

A panaszos melléletként csatolta a ... Rendőr-főkapitányság ... Rendőrkapitányság Járőrszolgálati Alosztályának 2016. április 5-én kelt jelentését, amelyet a Testület jelen állásfoglalás II. részében, a többi rendőrségi irattal együtt ismertet.

2) A Testület hatásköri levelében tájékoztatta a panaszost arról, hogy sérelemdíj megállapítására nem jogosult, továbbá felhívta, hogy nyilatkozzon a panasz áttételére és az állásfoglalás anonimizált közzétételére vonatkozóan, illetőleg arra nézve, hogy az illetékes rendőrkapitányságon párhuzamosan élt-e panasszal.

3) A panaszos 2016. június 1-jén kelt válaszlevelében akként nyilatkozott, hogy hozzájárul az állásfoglalás anonimizált formában történő közzétételéhez, illetve amennyiben a Testület állásfoglalásában nem állapít meg súlyos jogsérelmet, hozzájárul a panasz intézkedést fogantató rendőrkapitányságra történő áttételéhez.

A panaszos előadta továbbá, hogy nem terjesztett elő panaszt más rendőri szervnél (intézkedést fogantató rendőrkapitányság, ORFK Panasziroda).

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül a ... Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: ...) ... Rendőrkapitányságától (továbbiakban együtt: illetékes rendőri szerv), valamint megküldeni kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) A rendőrség megküldte az illetékes rendőrkapitányság Járőrszolgálati Alosztályának 2016. április 5-én kelt és I. T. r. főtörzsőrmester és M. B. r. törzsőrmester által aláírt jelentését.

A jelentést író járőr az ... Központ utasítására 12 óra 32 perckor ment ki a ... település, ... utca 103. sz. I./ 16. alatti lakásba, mivel arról érkezett bejelentés, hogy az ott egyedül élő B. K.-t már legalább egy hete nem látták. A bejelentést D. L.-né tette, kiérkezve felvették vele a kapcsolatot.

A bejelentővel együtt a lakáshoz mentek, ahonnan bomlásra utaló szagot, legyeket észleltek, és a bejárati ajtót zárva találták. A rendőrök jelentették a helyzetet az ... Központnak, a helyszínre kérték a Katasztrófavédelmet, akik 12 óra 45 perckor kiérkeztek és a lakás bejárati ajtaját befeszítették. A lakásba belépve a balra nyíló szoba padlóján bomlásnak indult tetemet találtak. A lakásban megtalálták az ott lakó személyi igazolványát, amely alapján a személyazonosságot megállapították.

A helyszínre 12 óra 45 perckor kiérkezett az Országos Mentőszolgálat (továbbiakban: OMSZ) részéről A. J. f mentőtiszt, aki értesítette az orvosi ügyeletet. A helyszínre 12 óra 53 perckor érkezett ki E. T. ügyeletes orvos, aki nem tudta kizárni az ön- és idegenkezűséget, szemlebizottságot kért.

14 órakor kiérkezett a szemlebizottság részéről K. r. őrnagy. A szemlebizottság kizárta az ön- és idegenkezűséget és a helyszínt 14 óra 45 perckor elhagyta. A helyszínről az elhunytat a ... Kegyeleti Szolgálattól B. B. szállította el a ... patológiájára.

A lakás bejárati ajtaját 17 órakor a bejelentő jelenlétében bezárták, hatósági pecséttel látták el.

A rendőrök a helyszínen bűncselekményre utaló körülményt nem észleltek. Az adatgyűjtés során a bejelentő elmondta, hogy az elhunyt tudomása szerint ingyenes étkeztetésben részesült, ahol kiértesíthető hozzátartozót is regisztrálnak a személyekhez.

A fentiek alapján felvették a kapcsolatot a ... Szociális Szolgáltató Központnál B. J.-né szociális munkással, aki elmondta, hogy másnap (2016. április 6-án), hivatali munkaidőben telefonon tud felvilágosítást adni.

A hozzátartozó felkutatására tett további adatgyűjtés eredménye nem vezetett.

2) A ... küldési leírása az előzőekben ismertetett jelentéshez képest annyi új adatot rögzített, hogy a bejelentő elmondta, hogy egy hete nem látták a szomszédjukat, nem tudják mi van vele és a telefont sem veszi fel, rokonok telefonszámát nem tudja. A járőr a katasztrófavédelmet értesítette, akik berúgták az ajtót, és megtaláltak a több napja elhunyt személyt, aki mellett egy 5-6 cm penge hosszúságú biccska volt kinyitva. Az ön- és idegenkezűséget az ügyeletes orvos nem tudta kizárni, ezért szemlebizottságot hívtak, amely kizárta azt. A leírás rögzíti, hogy „hozzátartozó felkutatása folyamatban van”, rendőri jelentés készül.

3) Az illetékes rendőrkapitányság Járőrszolgálati Alosztályán 2016. április 6-án készült és I. T. r. főtörzsőrmester által készített feljegyzés szerint megállapítást nyert, hogy a haláleset helyszíne a ... Önkormányzat tulajdonát képező bérlemény. A lakásban elhunyt személy elszállítását követően a lakás fertőtlenítése szükséges.

4) A rendőri szerv megküldte a mentőorvos által kiállított „Igazolás a halál megállapításáról” elnevezésű iratot. A dokumentum rögzíti a címet, valamint hogy az elhunytat több napja nem látták és a ... töretri be az ajtót. A halál időpontját az irat nem állapítja meg, rögzíti továbbá, hogy a halál oka ismeretlen. Külsérelmi nyom felületi vizsgálattal nem látható, a száj környezetén alvadt vér volt.

5)Az OMSZ Mentési dokumentációs lapja olvashatatlan kézírással készült, illetve a rendőri intézkedés szempontjából nincs relevanciája, ezért az irat ismertetésétől a Testület eltekint.

6) Az intézkedést követően kiállított szállítási bizonylat szerint az elhunytat a ... Kegyeleti Szolgálat Kft. a ...-re szállítja. A dokumentum rögzíti az elhunyt nevét, címét, TAJ számát és személyi igazolvány számát, valamint az eljáró rendőr jelvéyszámát.

7) Az előadó testületi tag rendőri intézkedéssel kapcsolatos kérdéseit megválaszoló, illetékes kapitányságvezető által elvégzett parancsnoki kivizsgálás a következőket rögzítette.

Az intézkedési kötelezettség keletkezésére és a helyszínen tapasztaltakkal kapcsolatban a kivizsgálás az 1) pontban ismertetett jelentés megállapításait összegzi, ezért a Testület az újbóli ismertetéstől eltekint, és kizárólag az új információkat ismerteti.

A bűnügyi szemlebizottság megállapította, hogy az elhunyt halála természetes módon következett be, ezért az eljárást befejezettek nyilvánították és megrendelték a test elszállítását. Az intézkedő járőrök megpróbálták kiértesíteni az elhunyt hozzátartozóját, a szomszédok körében adatgyűjtést végeztek. Megállapították, hogy az elhunyt valószínűleg van egy hozzátartozója, akinek sem az adatai, sem a telefonszáma nem vált ismertté. A további adatgyűjtés során megállapították, hogy az elhunyt szociális ellátásban részesült, ezért telefonon megkeresték a ... Szociális Központot, ahol B. J.-né szociális munkás nem tudott felvilágosítással szolgálni az ügyben, elmondása szerint csak hivatali időben tud információt adni az elhunyt hozzátartozóival kapcsolatban.

A sikertelen kiértesítés és adatgyűjtés után a járőrök a lakást annak kulcsaival lezárták és a kulcsokat a jelentéshez mellékeltek.

A megállapítások szerint a járőrök a ... Tevékenység-irányítási Központ (továbbiakban: TIK) utasítására hajtották végre az intézkedést, majd ezt követően jogszerűen léptek be a lakásba a Katasztrófavédelem segítségével. Az intézkedő járőr a haláleset tudomásra jutása esetén a vonatkozó szabályok alapján először a Katasztrófavédelem, majd a Mentőszolgálat munkatársait értesítette, a helyszínt a vonatkozó szabályok alapján eredetben megőrizte, azt a Bűnügyi szemlebizottság vezetőjének átadta, továbbá a halálesettel kapcsolatban a kutatást megfelelő módon elvégezte, a tett intézkedésekről és megállapításokról szakszerű jelentést készített. Mivel a helyszínen nem vált ismertté a hozzátartozó személye, ezért a rendőrség szolgálati szabályzatról szóló 11/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 19.§(2) bekezdés alapján a hozzátartozót nem tudták értesíteni.

Megállapítható továbbá, hogy a szignáló parancsnok az általános eljárási rendnek megfelelően az eseményről készített rendőri jelentést továbbküldte a ... Önkormányzat Szociális és Kegyeleti Osztályára, továbbá a jelentés egy példányát faxon megküldték a ... TIK Központnak, valamint a ... Rendkívüli Halálesetek Osztályának.

A Testület által feltett kérdések vonatkozásában a kivizsgálás a következőket rögzítette.

A kivizsgálás során azt nem lehetett megállapítani, hogy a bejelentő személye azonos-e a gondnokéval, azonban a bejelentővel (D. L.-né) a járőr az adatgyűjtés során a kapcsolatot felvette, s tőle tudták meg, hogy valószínűleg van egy hozzátartozó, azonban elérhetőségét nem tudta, feltételezte, hogy a szociális központ tudja.

A szomszédok (bejelentő) meghallgatása, és a Szociális Központ megkeresése jelentette a járőrök által végrehajtott adatgyűjtést.

B. J.-né szociális munkást másnap a rendőrök nem keresték meg. A rendőri jelentéseket az átdókönyv szerint 2016. április 11-én vette át az önkormányzat.

A Szolgálati Szabályzat 19.§(2) bekezdés alapján a halálesetről az *ismert* hozzátartozót értesíti a rendőrhatalóság. A rendelkezésre álló adatok alapján a hozzátartozó személye és elérhetősége nem volt ismert.

A csatolt dokumentumokon kívül az ügy előadója telefonon megkereste a ... Önkormányzat Igazgatási Osztályát, ahol az osztályvezető azt a felvilágosítást adta, hogy a csatolt dokumentumok az átvétel

napján megérkeztek az osztályukra, a hozzátartozó kiértesítése az ügyintéző elmondása szerint április 28-án megtörtént.

A csatolt dokumentumok alapján megállapítható, hogy a lakás fertőtlenítésének szükségességéről az intézkedő rendőr külön jelentést készített, amelyet szintén megküldtek az önkormányzathoz. A lakás fertőtlenítésével kapcsolatban az önkormányzat illetékesei telefonon elmondták, hogy a fertőtlenítést csak akkor végzik el hivatalból, ha súlyos közegészségügyet veszélyeztető helyzet van. Egyéb, normál esetben az örökös, vagy a lakás tulajdonosának kérésére értesítik az illetékes szervet.

Az intézkedő járőr csak a jogszabályban leírt feladatait hajthatja végre, mely jelen esetben a helyszín biztosítása volt. A kérkező bizottságvezetőnek a helyszínt eredetben átadta, a továbbiakban annak utasítása szerint járt el, ezért nem terheli felelősség azért, hogy az elhunyt telefonjának memóriájában nem végzett kutatást.

Összefoglalva megállapítható, hogy a rendőri intézkedés az Rtv., valamint a Szolgálati Szabályzat hivatkozott pontjai alapján jogszerű és szakszerű volt.

A kivizsgálás azzal zárul, hogy ... Önkormányzat, az önkormányzat szociális szolgáltató rendszere, a ... TIK, a ... Rendkívüli Halálesetek Osztálya ügyrendjének és értesítési kötelezettségeinek szabályait nem volt a kapitányságvezetőnek hatásköre vizsgálni, ezért a parancsnoki kivizsgálás ezen szervek, hatóságok működésének vizsgálatát nem érintette.

8) A ... TIK II. Ügyeleti Osztályának vezetője 2016. június 9-én az esettel kapcsolatban a következő jelentést tette a TIK vezetőjének.

A jelentés a már ismert tények leírása után az elhunyt hozzátartozójának kiértesítéséért felelős személyt, szervet, hatóságot igyekszik megkeresni. Az osztályvezető meghallgatta a küldési leírást rögzítő rendőröket és a következőket állapította meg.

A korábbi tartalommal megtett bejelentést a ... TIK Központ ügyeletes 2016. április 5-én 12 óra 14 perckor fogadta, és a helyszínre az ... 121-es tagállomást küldte, akik 12 óra 24 perckor érkeztek meg a helyszínre. A járőrök a Katasztrófavédelem beosztottjai segítségével jutottak be a lakásba, ahol a 74 éves B. K.-t holtan találták. Az ügyeletes orvos az ön-és idegenkezűség kizárásáa a ... Bűnügyi szervek Bűnügyi Technikai Osztály Központi Szemle és Technikai Alosztálytól szemlebizottságot kért, akik kizárták az ön-és idegenkezűséget, szemlét nem folytattak le. A halott patológiára történő elszállításáról az ügyeletes orvos gondoskodott.

Az országos rendőrfőkapitány 24/2014. (VIII. 11.) utasítás 32. pontja alapjánha a hozzátartozó, vagy az elhunyt eltemetésére kötelezett más személy a szemlén nincs jelen, és a halálesetről nincsen tudomása, úgy a rendőrség Szolgálati Szabályzat 19.§ (2) bekezdésében meghatározott értesítési kötelezettség végrehajtása iránt az ügyben eljáró rendőri szerv köteles intézkedni. A tett intézkedésről feljegyzést kell készíteni.

Mivel a helyszínen szemle lefolytatása nem történt, a halottvizsgálatot és a halott helyszínről történő elszállítására az intézkedést az ügyeletes orvos végezte el, ezért a halottvizsgálattal és a halottakkal kapcsolatos eljárásról szóló 351/2013. (X. 4.) Korm. rendelet rendelkezései szerint a hozzátartozó értesítésére neki kellett volna intézkednie, ezért a TIK részéről intézkedő két rendőrt fegyelmi felelősség nem terheli.

III.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy a panaszt határidőben terjesztették-e elő.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
 - b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
- bírálja el.

Az Rtv. 93. §-a értelmében a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemtől később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított húsz napon belül lehet előterjeszteni.

A beadványban kifogásolt rendőri intézkedés 2016. április 5-én történt. A panaszos beadványában leírta, hogy édesapja haláláról csak később, 2016. április 29-én értesült, a rendőri intézkedésről pedig az azt követő hétfőn, 2016. május 2-án.

Tekintettel arra, hogy az Rtv. 93. §-a szakasza kimondja, hogy a jogsérelem felismerésétől számított húsz napon belül is helye van a panasz előterjesztésének, a Testület a 2016. május 13-án előterjesztett beadványt határidőben érkezettnek találta és eljárást indított a benne foglaltak kivizsgálására.

2) A Testület ezt követően megvizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

A panaszos a beadványában a rendőri intézkedés hiányos voltát (hozzátartozói értesítés elmaradását) kifogásolta, valamint sérelemdíj megfizetését kezdeményezte annak okán, amit a hiányos rendőri intézkedés miatt el kellett viselnie.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
 - a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
 - a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),
- esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fenti hatásköri rendelkezések értelmében a Testület a jogszabályi felhatalmazás hiányában nem rendelkezik hatáskörrel, ezért nem jogosult- szabálysértéseket kivizsgálni, a kiszabott szabálysértési-

és közigazgatási bírságot csökkenteni, eltörölni; büntetőeljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni; kártérítést megítélni; az intézkedő rendőrök büntetőjogi-, szabálysértési- vagy fegyelmi felelősségét megállapítani.

A fentiek alapján a Testület csupán a rendőrök Rtv. IV-VI. fejezete szerinti intézkedéseinek vizsgálatára rendelkeznek hatáskörrel, így sérelemdíj megállapítására nem jogosult.

A panasznak a sérelemdíj megállapítására vonatkozó részében a Testület a hatáskörének hiányát állapította meg.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

Tekintettel arra, hogy a panaszos a rendőrség tájékoztatásának elmulasztását kifogásolta, a Testület az intézkedési kötelezettség keletkezésének vizsgálatától eltekintett.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedése érintette a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és felelősség fejezetének XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

3) A Testület az alábbiakban megvizsgálta a rendőrök intézkedéséhez kapcsolódó tájékoztatást.

A panaszos kifogásolta, hogy a beadvány előterjesztésének időpontjáig senki nem értesítette őt a rendőrségtől édesapja haláláról.

A rendőrségi iratok szerint az intézkedés napján a rendőrök adatgyűjtést végeztek a hozzátartozó felkutatására, meghallgatták a bejelentőt és a szomszédokat, azonban nem jártak sikerrel, nem vált ismertté a hozzátartozó telefonszáma. Ezt követően telefonon felhívták az illetékes önkormányzat szociális Gondozó Központját, mivel a bejelentő elmondta, hogy az elhunyt ingyenes étkezésre jogosult és feltételezte, hogy ott a központnak tudomása lehet a hozzátartozó telefonszámáról. A szociális munkás arról adott tájékoztatást, hogy jelenleg nem tud felvilágosítást adni az ügyben, az csak hivatali időben lehetséges. Az esetről készült jelentést az illetékes rendőri szerv megküldte az illetékes önkormányzat Szociális és Kegyeleti Osztályára, amelyet 2016. április 11-én vettek át. A jelentés egy példányát faxon megküldték továbbá a ... TIK Központnak, valamint a ... Rendkívüli Halálesetek Osztályára is.

A Testület az eset kapcsán az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Szolgálati Szabályzat 19. § bekezdése halálesetnél történő eljárással kapcsolatban a következő rendelkezéseket rögzíti.

„19. § (1) A rendőr haladéktalanul jelentést tesz az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv ügyeletesének, valamint a szemlebizottság megérkezéséig gondoskodik a helyszín biztosításáról, ha olyan halálesetről szerez tudomást, amely

a) bárki számára azonos feltételekkel használható helyen (a továbbiakban: nyilvános hely) következett be, vagy

b) nem nyilvános helyen következett be, és a körülmények rendkívüli halál megállapítását valószínűsítik.

- (2) A halálesetről az ismert hozzátartozót értesíteni kell.
 (3) Nyilvános helyen történt halálesetnél a holttestet megfelelő módon el kell takarni.”

A halottvizsgálatról és a halottakkal kapcsolatos eljárásról szóló 351/2013. (X. 4.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 3. §-a a következőket rögzíti.

„3. § (1) Ha a haláleset

a) egészségügyi intézményben vagy egészségügyi intézménybe (intézményből) betegszállító szolgáltató járművén történő szállítás közben következett be, a helyszíni halottvizsgálatot a beteget ellátó vagy felvételére illetékes, továbbá a beteget elbocsátó fekvőbeteg-osztály vagy járóbeteg-ellátó egység orvosa, vagy az intézet vezetője által e feladattal megbízott orvos, ügyeleti időben az ügyeleti szolgálatot ellátó orvos, vagy a helyszínre érkezett mentőegység orvosa;

b) mentőszolgáltató mentőfeladatot teljesítő járművén következett be, a halál bekövetkezésének tényét a mentőegység orvosa vagy a mentőtiszt állapítja meg, a helyszíni halottvizsgálat további teendőit a mentőorvos, ennek hiányában a haláleset helyéhez legközelebb eső, patológiai osztállyal rendelkező fekvőbeteg-gyógyintézet e feladattal megbízott orvosa;

c) a Magyar Honvédség, katonai nemzetbiztonsági szolgálat, rendvédelmi szerv vagy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal fegyveres rendvédelmi feladatokat is ellátó szervezetének felügyelete alá tartozó területen, épületben, zárt alakulaton belül következett be, a helyszíni halottvizsgálatot – a haláleset helyétől függően – a Magyar Honvédség, a katonai nemzetbiztonsági szolgálat, a rendvédelmi szerv vagy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal egészségügyi szolgálatának orvosa, ha az nem áll rendelkezésre, a haláleset helye szerint illetékes háziorvos, vagy ezen szolgálat ügyeletes orvosa;

d) közterületen, járművön – ide nem értve az *a)* és *b)* pont szerinti esetet – vagy egyéb nyilvános helyen következett be, a helyszíni halottvizsgálatot a haláleset helye vagy a holttest járműről való leemelésének helye szerint illetékes háziorvos, illetve ezen szolgálat ügyeletes orvosa;

e) olyan helyen következett be, ahol üzemorvos, iskolaorvos vagy szociális ellátó intézmény által foglalkoztatott orvos teljesít szolgálatot, akkor a helyszíni halottvizsgálatot az üzemorvos, az iskolaorvos vagy a szociális ellátó intézmény által foglalkoztatott orvos, ha nem elérhető, a haláleset helye szerint illetékes háziorvos vagy ezen szolgálat ügyeletes orvosa;

f) az *a)–e)* pontban foglaltakhoz képest egyéb helyen következett be, a helyszíni halottvizsgálatot a haláleset helyére vagy a holttest járműről való leemelésének helyére a legrövidebb időn belül hívható háziorvos vagy *ezen szolgálat ügyeletes orvosa*;

g) halvaszületésnek minősül, a helyszíni halottvizsgálatot a szülést levezető orvos, ennek hiányában az *a)–f)* pontban megjelölt orvos végzi.”

Ugyanezen jogszabályhely (3) bekezdése pedig a következő szabályokat tartalmazza.

„(3) A helyszíni halottvizsgálatot végző orvos

a) ha nem természetes halálra utaló körülményt észlel, haladéktalanul értesíti az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervet,

b) az *a)* pontban foglalt eset kivételével, a törvényi feltételek fennállása esetén kezdeményezi az elhunyt kórbonctani vizsgálatát,

c) megkezdi az elhunyt egészségügyi adatainak az elhunyt ismert vagy ismertté váló kezelőorvosától történő beszerzését,

d) az a) és b) pontban meghatározott esetek kivételével – lehetőség szerint az elhunyt egészségügyi adatainak ismeretében – megállapítja a halál okát és kitölti a halottvizsgálati bizonyítványt, egyéb esetekben megkezdi a halottvizsgálati bizonyítvány kitöltését,

e) megkísérli értesíteni az elhunyt eltemetetésére kötelezettet a halál tényéről,

f) az a) pontban foglalt eset kivételével kezdeményezi a holttest elszállítását,

g) értesíti a haláleset tényéről és az elhunyt ismert adatairól az elhunyt lakóhelye szerint – ismeretlen elhunyt esetén a haláleset helye szerint – illetékes települési önkormányzatot, valamint – az 5. § (1) bekezdésében foglalt feltétel fennállása esetén – a szervkivételre kijelölt egészségügyi intézmény szervkoordinátorát.”

Végezetül szükséges utalni a Korm. rendelet 37. §-ára.

„37. § (1) Ha kormányrendelet ettől eltérően nem rendelkezik, kórházon kívül elhunyt személy holttestének temetőbe, temetkezési emlékhelynek minősülő helyre, hamvasztó üzembe, valamint a temetkezési szolgáltató telephelyére történő szállításához – ha erre vonatkozóan az elhunyt eltemetetésére kötelezett az elhunyt elszállításáig nyilatkozott – az eltemetető által megnevezett temetkezési szolgáltatót kell igénybe venni.

(2) Ha az eltemetetésre kötelezett személy az elhunyt elszállításáig nem érhető el, a (3) bekezdésben megjelölt kivétellel a halottvizsgálatot végző orvos az elhunyt elszállításának tényéről, az igénybe vett temetkezési szolgáltató megnevezéséről, címéről és a holttest tárolásának helyéről az eltemetetésre kötelezettet értesíti.”

A fenti jogszabályok összeolvasásából a Testület meglátása szerint az következik, hogy a mind a Szolgálati Szabályzat, mind a Korm. rendelet az ismertté vált hozzátartozó kiértékeléséről, illetőleg kiértékelés megkísérléséről rendelkezik. A rendőrség jelentésekkel alátámasztotta, hogy esetleges hozzátartozó felkutatására adatgyűjtést végeztek az elhunyt lakókörnyezetében, illetve az érintett szervezet– további intézkedés megtétele céljából– értesítették a halálesetről, ezért a Testület vizsgálata során nem tárt fel ezzel kapcsolatos rendőri mulasztást.

A Testület kimondta, hogy a rendőrség nem követett el mulasztást az elhunyt hozzátartozójának kiértékelésével kapcsolatban, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát nem érte sérelem.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőrség a vonatkozó szabályok szerint járt el az elhunyt személy hozzátartozójának felkutatása során, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát nem érte sérelem.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2016. október 13.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET